

Johdanto: Strateginen toiminta

Miika Salo

Tehokas poliittinen strategia vaatii strategista ajattelua, toimintaympäristön riittävää tuntemusta ja ennalta-asetettuja päämääriä. On tiedettävä toisaalta mitä on ja toisaalta mitä "pitäisi olla", ja *miten* parhaiten voitaisiin muuttaa tilannetta siten, että päästään siihen mitä "pitäisi olla". Kysymys siitä miten muutos tehdään on strategian ytimessä, ja sen ympärillä käydään myös vasemmistolaisten suurimmat sisäiset kiistat. Erilaiset strategiset valinnat ovat jakaneet vasemmistoa erilaisiin suuntauksiin. Vitsillä "vasemmiston lisääntymisestä jakautumalla" on perustansa vasemmiston perustavanlaatuisessa konfliktisuhteessa nykyiseen yhteiskuntajärjestelmään ja siitä tehtävissä erilaisissa strategisissa johtopäätöksissä, joiden kannattajat sitten toimivat eri ryhmissä.

Vahva tutkimukseen perustuva teoria voi toimia paitsi ”työkaluna” maailman muuttamiseksi, myös vasemmiston yhte-

näistäjänä. Vasemmistolaiset tutkijat kykenevät tekemään hyviä analyyseja kapitalismista ja etenkin sen kriisiytymisestä. On vahinko, että nämä tutkimukset jäävät usein hyödynämättä, eivätkä juuri vaikuta käytännön vasemmistolaiseen toimintaan. Teoria on ikään kuin käytännön "lisävaruste", jota tuotetaan akateemisesti ja *mahdollisesti* tuodaan järjestöön sen ulkopuolelta.

Nykyinen linkki vasemmistolaisen teorian ja käytännön toiminnan välillä on löyhä. Esimerkiksi marxilaisuutta käsiteltiin pitkään dogmaattisena teoriana, jota tosin päivitettiin lisäämällä siihen uusia aineksia. Neuvostoliittoon kytkeytyvässä perinteessä Marxin ja Engelsin "Vanhaan testamenttiin" lisättiin Leninin kirjaama "Uusi testamentti". Tällainen mekaaninen käsitys teorian kehittämisestä jähmetti sen paikoilleen, ja teksteissä viitattiin lähinnä "kaanoniin" kuuluviin teksteihin - kirjoittajina yleensä vain Marx, Engels ja Lenin; ehkäpä samalla saatettiin vähän harmitella miten vähän teoria on kehittynyt sitten heidän päiviensä.

Sittemmin marxilaisuus on uusvasemmistolaisuuden noususta 1960-luvun lopulta alkaen kehittynyt lähinnä yliopistoissa ja varsinaiseen poliittiseen toimintaan kiinteästi kytkeytyvä kehitystyö on ollut vähäistä. Viime aikoina kehitystä on tapahtunut myös anarkistisessa liikkeessä, joka on jonkin verran kasvanut. Kuitenkin kaikissa vasemmiston suuntauksis-

sa perusongelmana on teorian tietty etäisyys käytännöstä ja strategisen ajattelun löyhyys. Teorian ja käytännön irrallisuus näyttäytyy myös järjestöjen jäsenten erottautumisena "teoreetikoihin" (tai teorian tuntijoihin) ja "käytännön ihmisiin". Sekä teoreettisen että käytännöllisen kehityksen edellytys on, että nämä roolit yhdistyvät.

Teoreettiset tiedot voivat auttaa hahmottamaan todellisuutta paljon arkikokemusta laajemmin ja tarkemmin. Poliittisen liikkeen kehittämisen kannalta on edullista kun toiminnan arkikokemus ja teoria yhdistetään toisiinsa. Näin myös voidaan parhaiten kehittää niitä. Opiskelu ja tutkimus ovat tärkeitä osia strategisessa ja poliittisessä työssä.